REDACȚIUNEA,
Administrațiunea și Tipografia
Brașov, piața mare nr. 30.
TELEFON Nr. 226.
Scrisori nefrancate nu se primesc.
Manuscripte nu se retrimit.
Inserate
se primesc la Administrațiune Brașov și la următoarele
BIROURI de ANUNȚURI:
In Viena la M. Dukes Nachf., Nux. Augenfeld & Emeric Lessner, Heinrich Schalek, A. Oppelik Nachf., Anton Oppelik. In Budapesta la A. V. Golberger, Ekstein Bernat, Iuliu Leopold (VII Erzsébet-körut).
Prețul inserțiunilor: o serie garmond pe o coloană 10 bani pentru o publicare. Publicări mai dese după tarifă și învoială. — RECLAME pe pagina 3-a o serie 20 bani.

GAZETA TRANSILVANIEI.

ANUL LXXI.

Telefon: Nr. 226.

GAZETA apare în fiecare zi
Abonamente pentru Austro-Ungaria:
Pe un an 24 cor., pe șase luni 12 cor., pe trei luni 6 cor.
N-rii de Duminecă 4 cor. pe an.
Pentru România și străinătate:
Pe un an 40 franci, pe șase luni 20 fr., pe trei luni 10 fr.
N-rii de Duminecă 8 fr. pe an.
Se prenumeră la toate oficiile poștale din întru și din afară și la d-nii colectori.
Abonamentul pentru Brașov;
Administrațiunea, Piața mare târgul Inului Nr. 30. etagiu I. Pe un an 20 cor., pe șase luni 10 cor., pe trei luni 5 cor. Cu dusul acasă: Pe un an 24 cor., pe șase luni 12 cor., pe trei luni 6 cor. — Un esemplar 10 bani. — Atât abonamentele, cât și inserțiunile sunt a se plăti înainte.

Nr. 135. Brașov, Vineri 20 Iunie (3 Iulie) 1908.

Un nou articul al lui Mocsary.

Cu o sârguință vrednică de-o cauză mai de nădejde, se bate toba în câteva foi române și maghiaroane pentru înființarea unui „partid român cu program moderat“. Advocatului Dr. Emil Babeș, care a devenit cel mai diligent colaborator al „Telegrafului Român“ din Sibiiu în toate cele moderate, încep ai face acuma concurență politicianii dela foile maghiaroane, scrise românește, din Budapesta și Cluj, pe tema, că Românii trebue să se modereze.

E ușor de zis: moderează-te — dar nu merge așa iute. Mai întâi de toate pentru a te modera trebue să ai înaintea ochilor exemple vii de cumpătare și stăruințe liniștite. Dela cine să învățăm însă a ne modera? Nu cumva dela Apponyi, ori dela Andrassy, ori chiar dela erolzii lor din sânul majorității? Unde se urmărește o țintă așa de imposibilă și fatală politică cu atâta încăpățînare pătimașe, lovind în dreapta și 'n stânga, fără de cea mai mică cruțare — cum fac acești stâlpi ai maghiarizării; — unde se lucrează c'un egoism și c'un exclusivism așa de îndârjit, — acolo, zău, toate le vei găsi, numai loc de culcuș pentru moderatism nu vei afla niciodată.

Dar nu această curioasă goană după fantoma unui partid român moderat este, care ne preocupă astăzi, ci, ceeace ne face să atingem această temă este un nou articol ce'l publică bătrânul aderent al împăciuirei cu naționalitățile Ludovic Mocsary în „Egyetertes“ și al căruia cuprins ni-l indică titlul său cu trei cuvinte: „Articolii cei mai noi ai lui Babeș“.

Mocsary a căpătat cunoștință despre ciclul de articoli, ce l'a publicat de curând Dr. E. B. (Emil Babeș-Argus) în numita foaie „în preajma reformei electorale“. Mocsary, ca om consecvent ce este, rămâne pe lângă părerea ce și-a dat'o despre programul desfășurat de E. B. în (broșura sa sub pseudonimul Argus) privitor la împăciurea dintre Români și Maghiari pe baza legei de naționalitate dela 1868. Și aceasta din simpla cauză că acelaș este și idealul său propriu. Dela Mocsary, ca Maghiar nu se poate aștepta mai mult. De câteva decenii el stăruie mereu în direcția aceasta zicând: să facem ca legea ce am adus'o la 1868 să nu fie numai pe hârtie, ci s'o ducem în îndeplinire cu cinste și cu omenie, concedând naționalitățiior tot ce numai se poate pe baza ei.

Mocsary convins, că aceasta e singura politică mântuitoare pentru Unguri și Ungaria, urmărește cu cea mai încordată atențiune tot ce poate după părerea lui să sprijinească nobila lui nizuință. Fiindcă crede că propaganda ce o face Dr. Emil Babeș are o bază serioasă, își dă toată silința de a o sprijini în fața opiniunei publice maghiare.

Și în articolul, despre care vorbim, Mocsary se silește a se folosi de toate, doar va câștiga cel puțin o parte din cetitorii lui „Egyetertes“ pentru ideia de împăciuire.

Critică pe Apponyi — despre care zice, că în faptele lui a întrecut deja pe ultra-șovinistul baron Banffy — fiindcă într'o vorbire a sa mai nouă s'a jăluit, că „cestiunea naționalităților prea se îndeasă pe primul plan“. Critică și pe Racosi, fiindcă a zis „prea ne ocupăm mult cu cestiunea naționalităților“. Și totuși — esclamă Mocsary — toată politica noastră nu se învârtește decât în jurul cestiunei naționalităților!

Arată cuprinsul articolilor lui Babeș din „Telegr. Român“. Găsește plausibil ceeace spune Babeș despre rolul politicei de naționalitate a curții din incidentul reformei electorale. E plausibil că curtea are destul cu nemijlocita ei controlare a mișcărei naționalităților din Austria și nu mai dorește să aibă și grija naționalităților din Ungaria. Dar — zice Ludovic Mocsary — nu e sigur că se va și întâmpla așa. „Cine știe dacă n'a succes cunoscuților amici ai națiunei maghiare să capaciteze pe Domnitor, că acum e cea mai bună ocaziune, ca pe cale pacinică, cu mijloace constituționale și între aplauzele Björnsonilor din afară să se rătuiască odată definitiv cu rassa maghiară în care nu poți să aibi încredere. Sunt în privința aceasta unele împrejurări suspecte. Vom vedea în curând ce va fi când va sosi ominoasa sesiune de toamnă!“

Revenind asupra cuprinsului articolilor mai noui ai lui Babeș zice, că ceea-ce se spune în ei e spus pentru conaționalii români, dar merită toată atențiunea și din partea Maghiarilor cu atât mai vârtos cu cât începutul de împăciuire ar trebui să-l facă Maghiarii, nu însă să se ascundă dinaintea gravei cestiuni. „Cât pentru Babeș se poate zice ceea-ce a zis Zrinyi poetul despre fratele său Petru: „Viteazul meu frate, fie ca Maghiar, fie ca Croat, iubește egal ambele sale patrii“.

Așa scrie Mocsary. Și ca să mai miște puțin pe conaționalii săi și să-i deștepte, încheie cu cuvintele:

„Cu cât mai lămurit demonstrează Babeș Românilor, că zadarnică e toată speranța lor în politica Curții, cu atât mai plausibil poate deveni în cercuri largi un raționament ca acesta: dela Austria n'avem ce aștepta; ceeace putem aștepta dela Maghiari, vedem: așadar, nu e alt modru, nu poate fi alt program decât Daco-România. — Numai nouă înșine vom avea să mulțumim dacă naționalitățile își vor înnoda sentimentele lor turburate spre absurditatea unei porniri de *Acheronta movebo.*“

La cele de mai sus nu mai e de lipsă să adăugăm nimic.

Conferința clubului naționalist român dietal.

»Agenția ungară« a trimis ziarelor din străinătate următorul comunicat oficial cu privire la conferința de eri a clubului naționalist român dietal:

Clubul parlamentar național român a ținut azi, sub presidenția dlui Theodor Mihali, ultima conferință înaintea vacanțelor. Conferința s'a ocupat de cestiunile curente și obiectul consfătuirei l'a format situația politică.

S'a constatat cu acest prilej că domnește *perfectă înțelegere între membrii partidului*, atât în ce privește judecarea situației politice cât și asupra scopului politic al partidului și asupra alegerei mijloacelor de luptă. Conferința menține programul național, hotărând a lupta înainte pentru el. *Știrile contrare publicate prin ziare nu corespund adevărului.* In situația grea, în care a fost adus de necesitatea de a introduce votul universal, guvernul ungar caută aliați și în rândurile popoarelor nemaghiare. Suntem siguri însă, că aceste străduințe vor cădea în fața solidarității și conștiinței acestor popoare. Succesul de până acum al partidului, dovedește foarte bine că a fost prematură străduința cercurilor apropiate guvernului de *a răspândi în opinia publică zvonuri cu privire la crearea unui nou partid românesc.* Cu asemenea zvonuri neîntemeiate încearcă guvernul să inducă în eroare naționalitățile.

Conferința a hotărât apoi o serie de meetinguri în interesul votului universal, cu a căror pregătire a fost însărcinat un comitet. In cele din urmă, conferința a stabilit ordinea discursurilor de propagandă ale deputaților partidului, cari vor începe abia în August.

FOILETONUL »GAZ. TRANS.«

Amintiri din copilărie.

De Leon Tolstoi.

In clasă.

Carol Ivanici era foarte rău dispus. Aceasta se putea vedea după fața lui încrețită, după chipul furios în care își încheia halatul și trase o dungă groasă cu unghia pe cartea cu dialoguri germane ca să arate până unde trebue să mergem. Volodia își învață destul de bine lecția; eu însă eram prea tulburat ca să pot lucra. Mă uitam în carte; dar lacrimele cari îmi umezeau ochii la ideia despărțirii, mă împedecau în cetit. Sosi vremea să-mi spun lecția lui Carol Ivanici, care își închise ochii ca să asculte (ăsta era semn rău.) Când ajunsei acolo, unde unul întrebă: »De unde vii?« și celălalt răspunde: »Viu dela cafenea«, îmi fu peste putință să-mi mai stăpânesc lacrămile și suspinele mă împedecară să zic mai departe: »Ai cetit gazeta?« A trebuit să-mi scriu pagina obișnuită. Lacrimele făcură pe hârtie niște pete, parc c'aș fi scris cu apă pe hârtie sugătoare.

Carol Ivanici se înfuria, pretinse că asta-i încăpățînare, »o comedie de păpuși« (asta era expresia lui favorită), mă puse în genunchi, mă amenință cu linia și pretindea să-i cer iertare când eu nu eram în stare să pronunț o singură vorbă de năvala lacrimilor. In cele din urmă văzându-și pe semne nedreptatea, se duse în odaia Koliei, trântind ușa în urmă.

Din clasă, noi le auziam convorbirea.

— Ai auzit, Kolia, că copiii pleacă la Moscova?

— De sigur, am auzit.

Kolia voia să se scoale de bună seamă, căci Carol Ivanici îi zise: »Stai jos, Kolia«, și veni să închidă ușa care se deschise. Imi părăsi-i locul și mă dusei să ascult la ușă.

— Zadarnic aduci lumii servicii, începu Carol Ivanici pătruns de cele ce spune, zadarnic le ești devotat; hotărât: nu trebue să te aștepți la recunoștință; nu-i așa Kolia?

Kolia ședea lângă fereastră și cosea la o cismă. El dădu din cap în semn de afirmare.

— Sunt acuma doisprezece ani de când sunt în casa asta, urmă Carol Ivanici, și o pot spune înaintea lui Dumnezeu, (Kolia, își ridică ochii și își întinse tabacherea spre tavan), mi-au fost mai dragi și am pus mai multă râvnă pentru ei decât ași fi putut să pun pentru proprii mei copii. Iți aduci aminte Kolia, când Volodia a fost prinsă de friguri? Am stat nouă zile la căpătâiul său, fără să închid ochii. Da, atunci eram Carol Ivanici cel bun, Carol Ivanici cel scump; era nevoie de mine. Acum (zâmbi ironic) copiii *s'au făcut mari: e vremea că se lucreze serios.* Atunci aici, ei nu învață nimic, Kolia?

— Cum să învețe mai mult, ba zău? zise Kolia lăsând din mână sula și trecând cu amândouă mânile peste fir.

— Da, acuma când nu mai au nevoie de mine, mă dau pe ușă afară. Ce s'au făcut făgăduielile? și recunoștința? Am un adânc respect, și o mare afecțiune pentru Natalia Nicolaievna (își duse mâna la inimă); dar, Kolia, ce-i ea aici? Ea nu hotărește nimic în casa asta, iată adevărul. (Zicând vorbele acestea, el aruncă pe jos rămășițele de piele cu un gest expresiv). Știu eu cine mi-a jucat farsa asta și pentru ce am ajuns de prisos: fiindcă nu sunt un lingușitor și fiindcă nu zic *amin* la toate, ca *anumite persoane.* Obicinuiesc (își ia un aier de sărbătoare) să spun totdeauna adevărul, și în fața ori-cui. Dumnezeu să-i ierte! Nu fiindcă nu mă vor mai avea pe mine se vor îmbogăți ei, iar eu, slavă Domnului, voiu putea ori când să-mi câștig bucata de pâine; nu-i așa Kolia?

Kolia își ridică capul și căută la Carol Ivanici, ca spre a se asigura oare-cum dacă în adevăr va putea găsi o bucată de pâne; dar nu răspunse nimic.

Carol Ivanici vorbi multă vreme în tonul acesta. El povesti cu cât i s'au apreciat mai mult serviciile la un general la care fusese înainte de a veni la noi...., vorbi apoi de Saxa, de părinții săi, de pretinul său croitorul, etc. etc.

Mă mâhnia năcazul lui și îmi venia greu să văd, că tata și Carol Ivanici, pe cari îi iubiam aproape tot atât pe unul ca pe celălalt, nu se înțelegeau. Mă întorsei în colțul meu, mă așezai pe călcâie și prinseiu a gândi la mijloacele prin cari i-ași putea împăca.

Intrând în clasă, Carol Ivanici îmi zise să mă scol și să-mi pregătesc caietul de dictat. Când totul fu gata, se așeză maiestos în fotoliul său și, cu un glas care părea că iese dintr'un adânc, îmi dictă ceeace urmează:

— *Din-tre toa-te pă-ca-te-le cel mai u-rît e-ste....* Ai ajuns aici?

Se opri, trase lung o porție de tabac și reluă cu energie îndoită:

— *Cel mai u-rît e-ste In-gra-ti-tu-di-nea.* Cu I mare.

Crezând că are să continue, mă uitam la el.

Ministrul Wekerle în Croația. — Am amintit în numărul de eri al foaiei noastre, că prim-ministrul Wekerle va pleca în Croația pentru a lua în primire minele de cărbuni dela Vidnic, cumpărate de stat. Se anunță acum, că călătoria 'e proiectată pe mijlocul lunei Iulie, când ministrul va fi oaspele administratorului patriarchatului sârbesc, Lucian Bogdanovici, la palatul acestuia din Carloviț, care nu-i departe de mine. Intregei călătorii i-se atribue însemnătate politică, atât din punct de vedere croat, c.t și sârbesc. Se crede anume, că Wekerle va veni în contact cu notabilitățile sârbe și croate, în deosebi în ce privește alegerea noului patriarch. Guvernul maghiar nu voește să încredințeze cu alegerea noului cap bisericesc actualul congres al, cărui mandat espiră în Nov. Acest punct de vedere voește să-l lămurească acum Wekerle, amânând astfel alegerea până la toamnă.

Cartelul băncilor din Budapesta. In ora ultimă, când guvernul — mai bine zis o parte a guvernului — și eroii paișoptiști voiesc să înființeze banca națională ungurească, pentru a mulcomi pe alegătorii însuflețiți ai coaliției, — viața reală comercială și de credit ne prezintă un fenomen, care dă de gol înființarea băncii naționale.

Săptămâna trecută s'a întâmplat adecă, că băncile mari budapestane, pentru a regula creditul și a-și asigura viitorul față de publicul, ce are trebuință de credit, iară de altă parte față de mulțimea de bănci ungurești din provincie, — aceloa silite și de împrejurările create de viața economică a Apusului și cu deosebire a Austriei, — au intrat în cartel, hotărând procentul și condițiile esmiterii creditului. Foile coaliției sunt întristate, ba indignate de acest pas al băncilor ungurești. »Budapesti Hirlap«, condamnând această încercare a băncilor, își esplică aceasta cu dorința băncilor mari de a înăbuși pe cele mici, spunând că cele din urmă vând banul mai eftin decât cele mari, ceea ce e egal cu faptul, că băncile mici lucră cu câștig mai mic. (Glasul sufletului coaliției nu e foarte cunoscut. Iar șiretenia și mai cunoscută.) In zadar încarcă »B. H.« vorbe umflate despre separarea comerciului și creditului de Austria. Vorbele sboară, dar stările reale dau tonul. Băncile s'au hotărât la acel pas nu din cauza, ce-o amintește »B. H.«, ci viața economică le-a silit, le-a adus acolo. Aceasta le-a dictat, ca la formarea cartelului, să fie cu considerare, cu mare atenție la creditul vienez, de cari sunt atât de mult legate. Și acesta-i punctul, unde-i doare, pe cei din coaliție. Nu cartelul însuși, ci legătura tot mai strânsă cu creditul vienez îi doare; aceasta-i întristează de moarte...

Bărbați distinși, economiști și financiari au profețit și prevedeau de mult această încercare a băncilor. Când au fost ascultați de comisiunea băncii, unul singur a declarat deschis înființarea, — deși împreunată cu mari greutăți și pericole neprevăzute financiare — a băncii independente ungurești; însuși Wekerle, cel mai bun financiar al lor, e contra înființării acestei bănci! Căci cunoaște starea economico-financiară a Ungariei.... și cu toate aceste foile coaliției se umflă, călăresc pe vorbe fără înțeles, încurcă alegătorii prezentându-le blidul bănci ungurești....

— Punct, zise cu zâmbet abia simțit. Și-mi făcu semn să-i dau caietul. Ceti de mai multe-ori maxima aceasta cu voce tare, cu accentuări felurite și cu o expresie de adâncă mulțumire; ea arăta bine gândul care-l durea. No dădu apoi lecție la istorie și se așeză lângă fereastră. Fața nu-i mai era iritată; ea exprima mulțumirea omului care a învins cu demnitate o ocară.

Era la unu fără un sfert; Carol Ivanici nu părea că se gândește să ne trimită și ne dedea mereu lecții noi de învățat. Oboseala și foamea creșteau la toți. Urmăream cu o extremă nerăbdare, ori ce semnal pentru masă. »Iată o servitoare care vrea să spele farfuriile. Se ridică farfuriile de pe bufet. Aud trăgându-se masa și așezându-se scaunele. Iată Mimi, cu Liubocica și Caterina (fetița lui Mimi, doisprezece ani) cari vin din grădină; dar nu zăresc pe Foca (jupânul Foca, care vestește că masa e gata). Când voi vedea pe Foca, îți vei putea arunca cartea și o vei putea șterge fără să te mai încurci cu Carol Ivanici, dar nu mai curând«.

Foca apăru în sfârșit, iar noi coborârăm la masă.

. . . .

Trad. de M.

In ședința de eri a dietei dep. Brody, a anunțat o interpelare în cestiunea cartelului băncilor.

In jurul noului partid românesc »moderat« din Ungaria. Advocatul Dr. Emil Babeș declară într'un ziar maghiar din Budapesta, că nu a luat parte la mișcarea pentru crearea unui partid românesc moderat. Activitatea sa de până acum, spune d-rul Babeș, urmărește a convinge direcțiile ultranaționaliste de greșelile lor și a pregăti cu ajutorul elementelor pacinice înțelegerea cu naționalitățile stabilind astfel condițiile pentru progresarea statului ungar. După părerea lui, noul partid nu poate avea șanse de succes decât după stabilirea păcei. Un partid creat din personalități urâte, nu va putea servi cu nici un preț ideia păcei, pe care n'ar putea decât s'o compromită.

Proiectul despre prelungirea judicaturei curiale.

In ședința de Marți a dietei a fost votat, precum știm, proiectul privitor la prelungirea judicaturei curiale. In decursul desbaterii a luat cuvântul și dep. *Vlad*, care a prezentat cunoscuta moțiune, prin care a cerut luarea dela ordinea zilei a proiectului și a urgentat proiectul reformei electorale. Din discursul dep. Vlad, prin care a motivat moțiunea sa, publicăm următoarele părți:

Nu mă aflu în situația de a putea primi proiectul de lege de sub discuție și anume din motivul că nu văd acel rezonament al legii, prin care s'ar putea justifica prelungirea cu alți 12 ani a valorii dispozițiilor cuprinse în proiectul de lege pentru iudicatura curială, lege, a cărei durată expiră în luna Septemvrie 1908.

Când a fost adusă legea despre iudicatura curială, dispozițiilor cuprinse în legea aceasta s'a determinat o durată numai de 8 ani, iar acum, când ne aflăm în fața reformei electorale, în legătură cu care și iudicatura curială în chestii electorale trebue necondiționat pusă pe baze noui, dispozițiile acestei legi se prelungesc pentru un nou interval de alți 12 ani. Eu, onorată Cameră, nu văd acea ratio legis, nu înțeleg pentruce acum în mod provizor, înainte de introducerea reformei electorale, trebue prelungită cu alți 12 ani legea curială.

Toți știm, domnilor, că opinia publică este de credință, că legea de față servește numai pentru a oferi majorității putința de a se sustrage dela realizarea reformei electorale. Eu nu po' oferi guvernului putința aceasta și acesta este un motiv, pentru care nu primesc proiectul de lege. Celălalt motiv este că legea despre iudicatura curială este defectuoasă ceeace cu toții știm. Ea cuprinde multe alte dispozițiuni, cari și dacă nu ne-am afla în fața reformei electorale, ar avea nevoe de a fi supuse unei revizuiri temeinice. Știm, că în scopul modificării acestei legi, dl ministru al justiției a prezentat în Cameră proiectul de lege de față. Noi acum prelungim valoarea acestei legi, care dupăcum suntem convinși cu toții, are nevoie de o modificare — radicală, pe un interval de 12 ani. Prin urmare nici din motivul acesta nu mă aflu în situația de a vota legea aceasta pentru a nu aduce guvernul în situația de a menținea o lege în vigoare în forma ei actuală.

Nu am de gând să mă ocup cu toate defectele și lacunele acestei legi, nu pot însă să nu declar, că multe din dispozițiile cuprinse în lege ar trebui schimbate și în cazul când n'ar fi nici o necesitate de a reforma iudicatura curială în legătură cu reforma electorală. Iudicatura curială este foarte scumpă, așa că numai alegătorii cu avere se pot afla în situația de a contesta vreo alegere. (Așa e! — în centru). Știm că grație acestei legi nu numai cheltuielile alegerilor sunt sporite prin menținerea taxelor de cărăușie și proviziune, ci partida rămasă în minoritate mai este adusă în imposibilitatea de a-și reclama drepturile sale de teama de a nu se pomeni eventual cu cheltueli oribile după cap. Dar procedura aceasta nu este numai scumpă, ci ea reclamă totodată și mult timp până la finalizare. Partida contrară, adecă cea care a ieșit învingătoare la alegere, poate lungi procedura și doi-trei ani. Dacă voim să garantăm curățenia alegerilor, atunci este nevoie de procedură grabnică.

Mai departe partida rămasă în minoritate este cu totul supusă majorității pentru că dacă majoritatea contestă mandatul alesului majorității, atunci nu se duce înaintea Curiei ci înaintea comisiunei cenzurătoare a Camerei, deci înaintea acelui for, care nu judecă lucrul numai din punct de vedere juridic și nu este liber de preocupațiuni politice. Mai relevez și acel defect, dacă candidatul plătește spesele de cărăușie și întreținere a alegătorilor, aceasta nu se consideră în proiectul prezent de corumpere și astfel alegerea nu se face de deplin gratuit.

Intervenția Rusiei pe lângă Poartă. — »Vossische Zeitung« află din Viena, că demersurile făcute de Rusia la Sofia și la Belgrad, în privința dezordinelor bandelor din Macedonia, au provocat o oarecare senzație în cercurile politice vieneze, pentru că se întâmplă pentru întâia oară, că Rusia procedează singură într'o cestiune balcanică. De unsprezece ani încoace Rusia făcea asemenea demersuri întotdeauna în înțelegere cu Austria.

O convenție secretă între Germania și Svedia. Din Petersburg se anunță, că între Svedia și Germania s'ar fi încheiat o convenție secretă. Rusia e îngrijorată de această unire între vecinele sale, căci Svedia e în hotar cu Finlanda, unde domnia rusească nu se bucură de simpatii. Diplomația rusească se teme, că prin această apropiere a Svediei de Germania, se pune în primejdie echilibrul european.

Anglia și Persia. In ședința de Marți a camerei engleze, Sir A. Grey, ministrul afacerilor străine, răspunzând unor cestiuni cu privire la dezordinele din Teheran, a declarat că în adevăr mai multe persoane s'au refugiat la legațiunea britanică și că Șahul a postat trupe lângă legațiunea britanică, procedeu contra căruia guvernul englez a protestat și în privința căruia o corespondență a fost deschisă cu guvernul persan, deoarece nu se putea să se predea fugitivi fără garanțiile obligatorii pentru siguranța vieței lor. Din provincie vin știri, că dezordinele continuă, dar toate știrile concordă pentru a arăta că străinii nu au a-se teme de vre-un pericol. La întrebarea dep. Dillon, dacă guvernul va primi cuvântul Șahului drept garanție, d-l Grey a răspuns să se delibereze cari alte garanții s'ar putea cere.

Un cablogram din Teheran spune, că Șahul a reclamat direct pe lângă regele Eduard pentru faptul, că legațiunea Angliei a acordat azil. Regele a dat dreptate legațiunei relevând numeroasele execuțiuni cari avuseră loc fără judecată prealabilă.

Din România.

București, 18 Iunie 1908.

Inaugurarea muzeului Aman — Consiliu de onoare. — Colonii școlare. — Excursie.

Luni la ceasurile 5 s'a inaugurat muzeul Aman.

A luat parte și A. S. R. Principele Moștenitor.

Ceremonia a avut loc în sala mare, care servea odinioară de atelier pentru Teodor Aman, fruntașul din prima generație de pictori ai României.

Idealul său era să vadă în țară o școală de arte frumoase și un muzeu, operă a muncii lui.

In fața unui public, de altfel restrâns, dar ales și compus în mare parte din doamne și iubitori ai artei d. Țigara Samurcaș, organizatorul acestui muzeu, a vorbit cel dintâi despre artist și despre opera lui. Vorbește apoi d. Spiru Haret mulțumind dlui Samurcaș pentru munca depusă și aducând omagii de mulțumire M. S. Regelui, care a contribuit mult pentru aducerea în fapt a acestei idei. Aduce mulțumiri de asemenea dnei Aman, văduva artistului.

Toate sălile muzeului au fost cercetate apoi de A. S. R. Principele Moștenitor și publicul de față; s'au putut vedea și dd. Al. Vlăhuță, Dr. Istrati, Djuvara, ministrul industriei și comerciului, doamnele Sturza, Ollănescu, Mirea, Cutzescu-Kunzer etc.

In tot muzeul se găsesc 225 tablouri.

Cu acest prilej d. Țigara Samurcaș a publicat și un catalog cuprinzând toate lucrările pictorului din muzeul inaugurat, iar în fruntea catalogului un frumos și documentat studiu asupra artistului și operei.

*

In urma recentelor incidente militare ministrul de războiu vrea să ia măsuri ca pe viitor ele să fie cât mai rare cu putință și chiar atunci când ele sunt inevitabile să nu se recurgă la judecata prin armă.

In acest scop ministrul de Războiu a convocat conziliul superior al armatei care sub preșodinția A. S. Principele Ferdinand, a discutat cestiunea, care s'a admis în principiu de toți de față. E vorba de înființarea *unui conziliu de onoare*, ca și în alte țări.

*

Primăria capitalei a hotărît începutul lui Iulie pentru a trimite cele două dintâi colonii școlare; una la munte și alta la mare, la Tekir-Ghiol.

Sumele adunate, spre acest scop s'au ridicat prin donațiunile făcute în timpul din urmă la cifra de 14.000 lei.

După înapoiarea acestor colonii vor pleca altele. Toți copiii au fost aleși în urma examenului medical al d. Dr. H. Botescu, vrednicul ajutor) de primar al comunei București.

*

60 negustori din Giurgiu au plecat Luni din orașul lor într'o interesantă și frumoasă excursie, a cărei țintă e Brașovul și Valea Prahovei.

Se știe în ce mare desvoltare erau aceste doue orașe prin negoțul lor odinioară: Brașovul și Giurgiul.

Astăzi ușurința tot mai mare a transportului pe uscat și pe apă a creat în atâtea puncte ale pământului mari centre comerciale și industriale, cari'la noi au mai scăzut faima de odinioară a Brașovului, care și astăzi se ține la înălțimea vremii, și pe a Giurgiului, marele centru comercial odinioară, pe malul Dunării.

Excursioniștii vor sta 3 zile la Brașov, vizitând orașul și împrejurimile și făcând legături cu negustorii din acest oraș, printre cari se găsesc și câțiva fruntași Români.

In trecerea lor prin Valea Prahovei negustorii giurgiuveni vor putea vedea pe lângă frumsețile naturale ale văii și instalațiunile pentru exploatarea bogăției de petrol.

M.

In amintirea unei distinse matroane române.

In ziua de 29 Iunie a. c. am petrecut la cele vecnice, în jale adâncă și unanime regrete, pe distinsa matroană doamna *Susana Csatt* născ. *Aldea*, odrasla unei familii fruntașe române din Murăș Oșorhei, soția venerabilului George Csatt jude reg. în 'pensiune din Deva și mama bună a familiei ei număroase.

Suflet bun și gingaș cum a fost fericita în Domnul, a lăsat în doliu adânc nu numai pe ai săi, ci și pe toți cunoscuții și prietinii, cari au avut în viață fericirea de a sta în relații mai de aproape cu aceasta femeie bună, blândă și nobilă. Casa ei ospitalieră românească era deschisă pentru toți, unde cu drag împărția din bogăția sufletului ei, sfaturi înțelepte, cuvinte încuragiatoare și de mângâiere la toți câți în necazuri sau supărări alergau la dânsa ca la o mamă bună și duioasă. Neuitate vor rămânea pentru toți câți au cunoscut această ființă nobilă și bună, clipele petrecute cu ea, fie în împrejurări vesele, fie în momente triste, căci ea pentru toți știa să afle o vorbă potrivită.

Cunoscută în cercuri largi, moartea ei va fi regretată de mulți și în multe părți ale țărei. Deveniî și în special Românii de aici, mult timp vor pomeni po iubita lor »Zsuzsika neni« (așa o numiau toți după obiceiul de pe vremuri) pe 'vesela prietină a tuturor, iar publicul mare, desigur își va aduce aminte de numele ei, din rapoartele publicate în ziarele noastre, despre cele petrecute la »Reuniunea femeilor române din comitatul Hunedoarei«, a cărei cassieră promtă și conștiențioasă a fost aproape dela înființarea Reuniunei până la moarte.

Un distins public a urmat coștiugul ei și cu sincere lacrimi în ochi au ascultat duioasele cântări funebrale și cuvântările pătrunzătoare ale celor doi preoți, cari au știut să zugrăvească atât de fidel virtuțile ei de femeie și română distinsă.

Odihnească în pace, iar faptele și virtuțile ei servească de model, românceior de pretutindeni!

F.

STIRILE ZILEI.

— 19 Iunie v.

Arhiducele Leopold în Sibiiu. Alaltăeri sara a sosit în Sibiiu Alteța Sa reg. și imp. Leopold Salvator, împreună cu adjutantul său colonelul Adolf Weigert, pentru a inspecționa regimentul 36 de artilerie campestră. Conform dorințelor Alteței Sale, — de a lipsi ori ce primire oficioasă — el a fost întâmpinat la gară numai de generalul comandor, von Gaudernak, colo-

nelul şef von Horsotzky, reprezentantul căilor ferate şi locţiitorul comandei gendarmeriei ungureşti; dintre civili au fost de faţă la primire, primarul Dörr şi primcăpitanul Simonis. Arhiducele a descins la hotelul »Impăratul roman«, unde în prezenţa corpului ofiţeresc, a luat cina. Eri dimineaţă Alteţa Sa a plecat călare la locul de exerciţiu pentru luarea inspecţiunei. La amiaz au avut loc primirea onorurilor şi un dineu strălucit. Sara a fost întrunire colegială în curtea de vară a hotelului, unde a concertat muzica reg. de infanterie Nr. 2. Pe edificiile oraşului s'au arborat drapele, iar garda principală a reg. 2. a arborat vestitul steag galbin în onoarea înaltului oaspe.

Cursuri universitare de vară. Pentru întâia oară se anunţă astfel de cursuri româneşti, câtă vreme în străinătate ele se înmulţesc din an în an ori li se înmulţesc ascultătorii. Acolo, în alte ţări, instituţiunea aceasta este atât de desvoltată încât de pildă an de an se găsesc câte 15—20 de studenţi şi profesori unguri, cari i-au parte la cursurile acestea în Anglia, Germania ori Elveţia. Se duc cei mulţi, ca să deprindă şi să înveţe limba ţării, unde se ţin cursurile, ceilalţi ca să'şi împrospăteze cunoştinţele şi să se ţină la nivel cu rezultatele ştiinţei moderne.

Pentru studenţii universitari, învăţătorii şi profesorii români din Ungaria, amândouă aceste motive pot fi îndemn de-ai face să plece în vara aceasta în România, unde profesori universitari renumiţi şi alţi învăţaţi vor ţine cursuri la *Vălenii-de-Munte* (o oară dela Ploieşti) şi la *Iaşi*. Pentru Românii din Ungaria, cari n'au avut ocazie să audă nicăiri istoria Românilor, nu poate fi o ocazie mai potrivită decât cursul de istorie, ce se va ţinea la Vălenii-de-Munte, precum şi acela de istoria literaturii româneşti, amândouă fiind ţinute de d-l Nicolae Iorga.

Pentru Bucovineni e mai aproape Iaşul, unde vor putea asculta pe lângă istoria literaturii şi lecţii de istoria limbii româneşti. Bucovinenii se vor duce cu siguranţă în număr mare. Ar fi o dovadă de lene însă dacă studenţii noştri universitari şi în deosebi învăţătorii (dar şi oricari alţi intelectuali, chiar dame), cari nu vorbesc o limbă românească frumoasă şi nici nu ne cunosc bine trecutul istoric şi literar, căci nu a avut ocazie să-l cunoască, dacă ei nu s'ar duce la Vălenii-de-Munte, care le este mai aproape. Cei cari nu ştiu unde să'şi petreacă vara să plece acolo şi de sigur, că îşi vor aduce încă mulţi ani aminte de zilele petrecute în cel mai curat ţinut românesc şi în societatea celor mai buni Români, dela cari vor învăţa, ce nu le-ar putea da nici cei mai renumiţi învăţaţi ai străinătăţii.

Pescuirea unei torpile. Cargobotul român »T.-Severin« al serviciului maritim român a scăpat de o mare primejdie pe când plutia pe Marea Ionică. Iată cum s'a întâmplat faptul: Vaporul român, sub comanda d-lui căpitan Nicolae Ionescu, a plecat din Dunăre cu un caric complect de cereale, spre Rotterdam. In drum, pe Marea Ionică, era cât pe ci să se ciocnească de o torpilă. Vaporul a stopat, iar partea din echipagiu a pescuit acea torpilă şi a adus'o pe punte. Torpila a fost demontată scoţându-se din ea materiile explozibile, şi va fi adusă în ţară, spre a fi păstrată la depozitul marinei militare din Galaţi. Se crede, că această torpilă provine dela instalaţiile de apărare, făcute de marina engleză la Malta. Mulţumită vigilenţei echipagiului de pe vaporul român »T.-Severin«. s'a înlăturat de pe mare un obstacol, care oricând ar fi putut pricinui un dezastru. D. A. Saligny, director general al porturilor şi căilor de comunicaţie pe apă, a propus ministerului lucrărilor publice ca toţi marinarii cari au observat această torpilă şi au lucrat la pescuirea ei să fie decoraţi cu medalia »Bărbăţie şi credinţă«. „*V. N.*".

Bilanţul conductului festiv din Viena. Comitetul însărcinat cu aranjarea conductului festiv a pregătit bilanţul, care se compune în modul următor: partea istorică a costat un milion şi jumătate, grupul naţionalităţilor 300,000 cor., zidirile şi decoraţiunile au costat 1.200,000 cor., aşadară în total peste 3 milioane cor. Jumătate această sumă a plătit'o comitetul îndată din venitele incurse din biletele de intrare, locurile de tribună, din vânzarea programelor şi altor tipărituri etc. Deficitul e socotit la 800,000 cor. Comuna Viena a cerut bilanţul dela comitetul aranjator. Acestei cereri comitetul n'a putut corăspunde, deoarece n'a putut face inventarul activelor. Comitetul speră, că comuna va acoperi suma de 200,000 cor., din care de altmintrelea 80,000 cor. vor fi socotite ca pagube, ce le-a suferit prin stricarea pomilor şi parcurilor comunale. S'a prezentat primarului o listă a industriaşilor, a căror pretenziuni fac 200,000 cor., pentru de a fi achitate. Comitetul speră, că deficitul, deşi destul de mare, va putea fi plătit prin contribuiri din partea tuturor liferanţilor.

Direcţia de finanţe din loc ne roagă a publica, că în 24 Iulie a. c., se va ţine pertractare de concurs pentru procurarea a 70—80 stânjeni de lemn uscat, de care va avea lipsă în restimpul 1908/909. Cei interesaţi au să'şi prezinte recomandările lor prevăzute cu timbru de 1 cor. şi vadiu de 100 cor., până cel mult în 24 Iulie 10 oare a. m. Cele sosite mai târziu nu se vor lua în considerare. In recomandare se va scrie şi lungimea lemnului (blanei), iară în ziua pertractării vor fi a se arăta 3 blăni, prevăzute cu sigilul respectivului. Condiţiunile referitoare la expedarea lemnelor se pot privi la amintita direcţie în oarele oficioase.

Recolta în România. De vre-o câteva zile s'a început secerişul în judeţele din Muntenia. In curând vor începe şi în cele din Moldova. Recolta grâului se prezintă destul de bine. In zece judeţe e rea; în altele e pe alocurea mijlocie; iar aiurea peste mijlocie. Recolta porumbului se anunţa pretutindeni îmbelşugată. Podgoriile anunţă şi ele o recoltă foarte bună.

Incendiu în Turnu-Severin. Marţi noaptea, pe la orele 11, un puternic incendiu a izbucnit în atelierul de tîmplărie din şantierul naval dela T.-Severin. Focul s'a întins apoi la fierăria de alături şi la nişte magazii din vecinătate. Intr'un ceas cele două ateliere au fost distruse. Reprezentanţii autorităţilor au sosit la faţa locului, luând cele mai energice măsuri pentru localizarea incendiului. Şantierul este proprietatea Statului român, care l'a răscumpărat dela compania de navigaţie austriacă. In acest şantier se lucrează cu o activitate neîntreruptă. Aici a fost amenajat iachtul regal »Ştefan-cel-Mare«; tot aici a fost lucrat iachtul »Regina Draga«, comandat de fostul rege Alexandru al Serbiei. Până acum nu se ştie din ce cauză a provenit incendiul. Se crede, că pagubele cauzate de acest incendiu sunt de vre-o 400.000 lei.

Congresul de gospodărie. La Friburg se va ţine, în zilele de 29 şi 30 Septemvrie, cu ajutorul societăţei elveţiene de utilitate publică, un congres al învăţământului gospodăriei. Vor lua parte delegaţii din toate ţările civilizate.

Procesul Eulenburg. Toată şedinţa de Marţi dimineaţa a fost ocupată cu ascultarea prinţului Eulenburg. După amiazi s'a procedat la ascultarea martorilor. Prinţul Eulenburg a declarat, că prin jurământul său a tăgăduit de a fi comis vre-un delict pedepsit de articolul 175 din codul penal. Prin cuvântul »murdării« el înţelesese numai faptele acelea, cari se pedepsesc de lege. Tăgădueşte, că a comis delictele ce i se impută şi spune că declaraţiunile contrarii, pe cari le ar fi făcut îi par lui însuşi enigme inexplicabile. După o scurtă pauză, prinţul fu lovit de un leşin, în urma căruia continuarea ascultării a fost amânată.

Inchiderea cazinului din Ostanda. Din Ostanda se anunţă că, cu toate ordinele poliţieneşti de a se închide Cazinul de aci, banca de joc continuat a funcţiona. Marţi a apărut la Casino, unde se aflau 200 persoane, un comisar de poliţie care a pătruns în sala de joc, confiscând suma de 188.000 lei. Mai mulţi jucători au fost daţi judecăţei.

Muzică la promenadă. Muzica oraşului va concerta mâne, Vineri, la orele 5 ½ în parcul Rudolf. In program este luat la punctul 7, *marşul jubilar al »Gazetei Transilvaniei«*, compus din incidentul jubileului de 70 ani a ziarului nostru de d-l profesor Iacob Mureşanu.

Arestarea unui otrăvitor. Poliţia din Milano a arestat pe un anume Dinotti, în vârstă de 80 ani, directorul vopsitoriei de stofe Mattoi, acuzat de tentative de otrăvire a subdirectorului fabricei, bolnav de mai mult timp, şi anume de când s'a găsit în farfuria sa un praf alb. Ancheta poliţiei a constatat, că înainte de înbolnăvirea actualului subdirector, şapte alţi funcţionari au prezentat aceleaşi fenomene, trei încetând chiar din viaţă. Se presupune că Dinotti îi otrăvea din motive de gelozie.

Mari inundaţii. Din Alexandropol se anunţă o mare catastrofă provocată de o rupere de nori. S'au distrus mai multe străzi. Numărul victimelor omeneşti este de câteva sute. Pân'acum au fost scoase din apă 57 cadavre.

O convorbire cu ambasadorul Persiei la Paris.

Corespondentul din Paris al ziarului »Pester Lloyd« a avut o lungă convorbire cu ambasadorul Persiei la Paris, Samad Schah care a spus următoarele:

Europenii cari văd în mişcarea pentru reforme din Persia o revoltă în contra dinastiei, se înşală. Iniţiativa mişcării n'a pornit din sânul poporului, ci direct din partea dinastiei. Muzaffer Eddin care a fost un sincer liberal este acela, care a început activitatea civilisatoare. El voia să dea statului persan o formă europeană şi a trimis tinerimea să studieze la universităţile din Franţa şi Anglia. De asemenea el voia să creeze ţărei şcoli elementare şi secundare bune.

In fruntea acestei acţiuni se află aristocraţia persană. La această mişcare a participat şi preoţimea, care era acuzată, că ureşte constituţia. Se înţelege că această mişcare a fost mult înfluenţată de evenimentele ruso-japoneze.

S'au ivit şi elemente revoluţionare, cari nu erau mulţămite cu desvoltarea lucrurilor. Se înţelege dela sine că noul şah caută să învingă aceste elemente şi aceasta nu în contra constituţiei, întrucât actualul şah a dovedit simpatia sa pentru o pacinică transformare a autocraţiei în democraţie, ci pentru că elementele revoluţionare turbură pacinica mişcare de reforme.

Din experienţa mea susţin chiar că M. S. este favorabil reformelor şi că aparentele sale acte anticonstituţionale sunt îndreptate numai în contra anarhiei. Se înţelege că atâta timp cât confraţii periclitează liniştea şi ordinea, M. S. e silit a proceda cu energie. Repet, că şahul a fost silit să fie anticonstituţional nu pentru a împedeca mişcarea de reforme, ci pentru a-i asigura mersul pacinic, lucru ce obicnueşte să facă orice suveran în asemenea împrejurări. De departe lucrul apare sub altă formă decât aceea a realităţei de aici şi diversele svonuri din presa europeană, cari sunt lipsite de orice bază.

Despărţământul »Lugoş« al »Asociaţiunei« la Făget.

Primim spre publicare următoarea invitare la festivităţile ce se vor aranja în *Făget la 12 Iulie n. a. c. (ziua de St. Petru)* cu ocaziunea adunării cercuale a despărţământului Lugoj al »Asociaţiunei pentru literatura şi cultura poporului român«.

Programul festivităţilor: 1. La 10 ore a. m. serviciu divin în biserica gr. or. rom. din loc. 2. La 11½ ore primirea comitetului cercual la gara din loc. 3. La 12 ore prânz comun în hotelul »Regele Ungariei«. 4. La 2 ore p. m. în localitatea şcoalei gr. or. rom.: a) Deschiderea şedinţei prin directorul despărţământului Coriolan Brediceanu. b) Salutarea oaspeţilor prin Dr. Octavian Popescu. c) Raportul comitetului. d) Victor Vlad Delamarina, disertaţie de Dr. George Gârda. e) Foloasele învăţăturii disertaţie de Adam Iancu. f) Inscrierea de membrii. g) Eventuale propuneri şi interpelări. h) Incheierea şedinţei.

La 5 ore d. a. escursiune în pădurea din »Dealul Popii«, unde se va da un concert urmat de dans. La şedinţa de după prânz întrarea este liberă, la concert preţul întrării 1 cor.

Programul concertului: 1. »Coasa«, cor mixt de I. Vidu. 2. »Ha mai şoadă«, poezie de Dr. G. Gârda, declamată de A. Iancu. 3. »Negruţa«, cor mixt de I. Vidu. 4. »Hai în horă«, cor mixt de G. Dima. 5. »Ţiganul la vânat", monolog comic de E. Suciu predat de G. Secoşan. 6. »Lugojana«, cor mixt de I. Vidu. 7. »Trecui valea«, cor mixt de Mureşan-Vidu. 8. »Că tăt Bănatu-i fruncea«, declamaţie de Dr. G. Gârda. 9. „Pui de lei«, cor mixt de I. Vidu.

ULTIME ŞTIRI.

Budapesta, 2 Iulie. Cartelul băncilor e pe deplin constituit. Toate instituţiunile de credit şi casele de bancă s'au unit. Societăţile comerciale pe acţiuni şi sucursala de aici a băncei anglo-austriace vor fi favorizate într'un anumit mod. S'a ajuns la o înţelegere şi cu băncile vieneze. Eri s'au urmat tratative cu băncile din Boemia. După cum se aude, şi aceste bănci vor întra în cartel. Condiţiunile participării la cartel s'au şi stabilit. Astăzi are loc la societatea băncilor o consfătuire, la care se vor lua ultimele dispoziţiuni pentru stabilirea cartelului şi fixarea zilei de 10 Iulie st. n. în care cartelul să între în vigoare.

Viena, 3 Iulie. La ministerul de războiu se pregăteşte modernizarea tribunalelor de onoare în armată. In noua orânduire apărătorii vor căpăta mai multe drepturi. Se va crea apoi în ministerul de războiu un *consiliu special în cestiuni de onoare*. Până acum, după cum se ştie, nu se putea face apel în contra hotărârilor tribunalelor de onoare. A fost de asemenea regulată *cestiunea duelului*. In cazul când se iveşte un conflict între doi ofiţeri, trebue înştiinţat imediat comandantul, care urmează să însărcineze consiliul de onoare. Acesta hotăreşte apoi dacă afacerea poate fi rezolvată pe cale pacinică sau dacă trebue intentată acţiune de onoare sau penală. In primul caz ofiţerul trebue să se împace. Duelul este interzis. In cazul unui conflict între ofiţeri şi civili regula nu poate fi aplicată, întru cât civilii nu pot fi siliţi a se supune dispoziţiunilor militare.

Praga, 2 Iulie. Eri s'a terminat aci congresul studenţilor slavi. S'a votat o moţiune, prin care se vestejeşte purtarea banului Croaţiei în cestiunea universitară, făgăduindu-se studenţilor croaţi cel mai cald sprijin în lupta lor. S'a decis înfiinţarea unui secretariat general al studenţimei slave.

Berlin, 2 Iulie. In şedinţa de eri a fost la ordinea zilei ascultarea lăptarului Riedel şi a pescarului Ernst, doi din cei mai principali martori în cauză. Schoener, martor citat de acuzare, nu s'a prezentat eri şi nici nu şi-a motivat lipsa. Acesta e martorul care a declarat că a văzut la un hotel din München, că prinţul Eulenburg s'a dedat la fapte imorale. El a fost din nou citat, şi dacă el nu se va prezenta, e foarte probabil ca procurorul să ceară amânarea procesului până va putea fi adus Schoener. E cu desăvârşire esclus ca procesul să poată fi terminat în mai puţin de trei săptămâni. Aşa fiind, starea lui Eulenburg nu va permite ca procesul să poată fi dus acum la sfârşit. Prinţul se simte rău. Emoţiile, la care este supus, îi sunt foarte dăunătoare. E deci mai mult decât probabil că procesul va fi amânat.

Inainte de deschiderea şedinţei, procurorul general Isenbil a rostit o cuvântare adresându-se puţinelor persoane, cari sunt admise la proces, cărora le impută că nu păstrează secretul desbaterilor. Procurorul spune că s'au comunicat diferite ştiri neexacte şi cere să se escludă cu desăvârşire publicul dela desbaterile procesului. Preşedintele Kanzov răspunde că a luat toate măsurile pe cari i le pune la dispoziţie legea, ca să păstreze secretul asupra celor ce se vor discuta în şedinţă. Se adresează publicului, cerându-i să respecte hotărârea tribunalului.

Londra, 2 Iulie. Se anunţă din Petersburg, ca în cercuri diplomatice se afirmă că Impăratul Wilhelm a cerut Ţarului o întrevedere înainte de întâlnirea acestuia cu Preşedintele Franţei. Pân'acum Ţarul n'a dat nici un răspuns. E probabil însă că această întrevedere, între Impăratul Wilhelm şi Ţarul Rusiei, va avea loc în curând la Reval.

Proprietar: Dr. Aurel Mureşianu.
Redactor respons.: Victor Branisce.

La tipografia și librăria A. Mureșianu
se află de vêndare următórele:
Cărțĭ literare âpărute din ediția „Minerva, Bucurescĭ.

N. Petra-Petrescu. Ilie Marin. istorióră pentru tinerime, localisată după nemțesce. 193 pag. . Prețul cor. 1.50
Vasilie Pop, „Domnița Viorica“ roman. Prețul 2 cor. (plus porto banĭ) 20
M. Salodeanu. „Floarea Ofilită“, roman. Prețul 2 cor. (plus porto banĭ) 20
Ștefan Iosif, „Credințe.“ Poesii à cor. 1.50
Em. Gârleanu-Emilgar, „Bătrânii“, schițe din viéța boerilor moldovenĭ 1.50
Eugeniu Boureanul. „Povestirĭ din copilărie“. Prețul à . . . cor. 1.50
Vasilie C. Osvadă, „Băncile poporale din România“ cu un adaus informativ. Prețul 1 cor (plus 5 b. porto) . . . . 1·05
Ion Manolache Holda. Fețe, *portrete schițe și nuvele,* ediție I. 316 pag. Prețul Lei 1·50
Il. Chendi. „Fragmente“. Un șir de interesante articole (informațiunĭ literare), și sunt o continuare a volumelor „Preludii“ și „Foiletóne“ seri-
Vasilie C. Osvadă. „Legea Tovărășiilor“. Prețul — 50 cor. (plus porto 5 b.) . . . . —·55
N. N. Beldiceanu. „Chipurĭ dela Mahala“ Conține 305 pag. Prețul cor., 1.50
se. 246 pag. Prețul . . . . Lei 2.50
M. Eminescu, Poesii postume“, ediție nouĕ, 263 pag. cu note. Prețul c. 1.50

Diverse.

Scriitorĭ, cetitorĭ și criticĭ de N. Radulescu-Niger 50 b. plus 5 b. porto.

Lira Sionului sĕu cântarea sĕrbătorilor de Aron Boca Velchereanu 50 b. plus 10 b. porto.

Bocete adecă **Cântărĭ la morțĭ,** adunate de *I. Pop-Reteganul.* Prețul 80 banĭ. (+ 10 b. p.)

Umbre și luminĭ poesii de Em. *Pădeanu,* cor. 2·50 (porto 20 b.)

Cu vêrful penei, scrieri satirico-humoristice de Antoniu Pop 1 Cor. plus 10 b. porto.

Arion sĕu carte de cântece diverse pentru toțĭ și pentru tóte de I. Dariu —.50.

„Elemente din Constituția Patriei sĕu Drepturile și datorințele cetățeneștĭ“. de *Goldiș* —.40.

Bucătărésa națională, carte de bucate escelentă și ușor de înțeles scrisă de *Hințescu* după bucătăria română, francesă, germână și maghiară. Prețul 1 cor. 60 banĭ plus 30 banĭ porto.

Asupra situațiunei, articoli și foișóre de Ionŭ A. Lăpedat. Preț. 40 b. pl. 10 b. porto)

Influința francesă în România de A Xenopol profesor la universitatea din Iașĭ. Cu 50 b. + 5 b. porto.

Teoria dramei cu un tractat inductiv despre frumos și artă de prof. Dr. Iosif *Blaga.* Prețul coróne 3.60 (plus 30 b. porto.)

„Despre cel dintâiu ajutor la vătămărĭ ale ochilor“ de Dr. *Ioan Popp,* medic colonel i. și r. Acéstă broșură conține pe 56 paginĭ sfaturile cele mai bune, cum sĕ se procédă și ce mĕsurĭ grabnice sĕ se ia în casurile de vătămărĭ ale ochilor, o cărticică, care n'ar trebui sĕ lipsécă din nicĭ o familie.

Cântul în șcóla poporală de *Iuliu Pop,* învĕțător în Năsĕud. Teoriă, praxă și cântărĭ. Este o scriere întocmită pentru cei ce propun cântările. Prețul 60 b. (cu posta 66 b.)

Amintirĭ din Grecia de Teodor *Balc;* prețul cor. 1.20 (plus 10 b. porto).

Tipografia A. Mureșianu, Brașov.